

Mihaela Doboș

Mona Coțofan

Caiet de lucru

pentru clasa a VI-a

2018

Cuprins

Teste inițiale	7
Test inițial 1	7
Test inițial 2	8
Test inițial 3	9
Test inițial 4	10
Test inițial 5	11
I. Comunicarea orală.....	13
Repere metodologice - În atenția profesorului!	13
Glosar de termeni și concepte operaționale	15
Lucru în clasă. Propuneri de activități	17
Activitatea numărul 1.....	17
Activitatea numărul 2.....	19
Fișă de evaluare și de progres	21
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	22
Fișă de autoevaluare.....	29
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	30
Fișă de autoevaluare.....	34
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite.	
Lucru pentru acasă.....	35
Fișă de apreciere din partea părintilor	40
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	41
Repere de răspuns	45
Recapitulare. Lucru în clasă.....	46
II. Lectura	54
Repere metodologice - În atenția profesorului!	54
Glosar de termeni și concepte operaționale	56
Lucru în clasă. Propuneri de activități	58
Activitatea numărul 1.....	58
Activitatea numărul 2.....	60
Activitatea numărul 3.....	60
Activitatea numărul 4.....	62
Fișă de evaluare și de progres	64
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	65
Fișă de autoevaluare.....	69
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	70
Fișă de autoevaluare.....	75
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite	
Lucru pentru acasă.....	76
Fișă de apreciere din partea părintilor	82
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	83
Test de antrenament pentru performanță	83
Repere de răspuns	87
Recapitulare. Lucru în clasă.....	89
III. Redactarea	93
Repere metodologice - În atenția profesorului!	93
Glosar de termeni și concepte operaționale	95
Lucru în clasă. Propuneri de activități	98
Activitatea numărul 1.....	98
Activitatea numărul 2.....	99
Fișă de evaluare și de progres	101
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	102
Fișă de autoevaluare.....	109
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	110
Fișă de autoevaluare.....	113
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite	
Lucru pentru acasă.....	114
Fișă de apreciere din partea părintilor	121
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	122
Repere de răspuns	126
Recapitulare. Lucru în clasă.....	128
IV. Elemente de construcție a comunicării.....	134
Repere metodologice - În atenția profesorului!	134
Glosar de termeni și concepte operaționale. Aplicații.....	136
Predicatul – fișă teoretică	136
Predicatul – fișă de lucru	137
Subiectul – fișă teoretică	139
Subiectul – fișă de lucru	140
Atributul – fișă teoretică	143
Atributul – fișă de lucru	143
Complementul – fișă teoretică	146
Complementul – fișă de lucru	146

Verbul – fișă teoretică.....	148
Verbul – fișă de lucru.....	150
Substantivul și articolul – fișă teoretică	154
Substantivul și articolul – fișă de lucru	156
Adjectivul – fișă teoretică	161
Adjectivul – fișă de lucru.....	162
Pronumele – fișă teoretică.....	165
Pronumele – fișă de lucru	167
Adverbul – fișă teoretică	171
Adverbul – fișă de lucru.....	172
Prepoziția – fișă teoretică	174
Prepozitia – fișă de lucru	174
Elemente de fonetică – fișă teoretică	177
Elemente de fonetică – fișă de lucru	178
Vocabularul – fișă teoretică	181
Vocabularul – fișă de lucru	182
Ortografie și punctuație – fișă teoretică	186
Ortografie și punctuație – fișă de lucru	186
Lucru în clasă. Propuneri de activități	189
Activitatea numărul 1.....	189
Activitatea numărul 2.....	191
Fișă de evaluare și de progres	193
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	194
Fișă de autoevaluare.....	198
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	199
Fișă de autoevaluare.....	204
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite	
Lucru pentru acasă	205
Fișă de apreciere din partea părintilor	208
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	209
Repere de răspuns	214
Recapitulare. Lucru în clasă	215
V. Elemente de interculturalitate	220
Repere metodologice - În atenția profesorului!	220
Concepțe operaționale și glosar de termeni	221
Lucru în clasă. Propuneri de activități	224
Activitatea numărul 1.....	224
Activitatea numărul 2.....	226
Activitatea numărul 3	227
Fișă de evaluare și de progres	229
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru independent	230
Fișă de autoevaluare.....	233
Exerciții de rezolvat în clasă. Lucru în perechi sau în echipe	234
Fișă de autoevaluare.....	239
Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite	
Lucru pentru acasă	240
Fișă de apreciere din partea părintilor	244
Exerciții de performanță. Lucru suplimentar	245
Repere de răspuns	250
Recapitulare. Lucru în clasă	251
Teste sumative.....	257
Test sumativ 1	257
Test sumativ 2	259
Test sumativ 3	261
Test sumativ 4	263
Test sumativ 5	265
Test sumativ 6	267
Test sumativ 7	269
Test sumativ 8	271
Test sumativ 9	272
Test sumativ 10	274
Test sumativ 11	277
Test sumativ 12	279
Test sumativ 13	281
Test sumativ 14	283
Test sumativ 15	285
Test sumativ 16	287
Test sumativ 17	289
Test sumativ 18	291
Test sumativ 19	293
Test sumativ 20	294
Rezolvări teste sumative.....	297

Teste inițiale

Test inițial 1

SUBIECTUL I

Citește cu atenție textul următor:

O dată ca niciodată am fost un fir de praf omenesc, exaltat de imensitatea spațiilor mute ale universului, și totodată un copil calm, etern, aproape plăcut de imortalitatea sa zeiască. Beatitudinea înfiorată pe care mi-o provoca gândul infinității lumii în contrast cu propria mea micime și neînsemnatate, întărâtă de senzația concomitentă și atât de firească a nemuririi, mi-o amintesc foarte împede în legătură cu verile petrecute la țară, la Dârvari, în județul Mehedinți, unde mama avea ceva pământ, o bucată din fosta moșie a bunicului meu Ștefan Vulcănescu, boier din Craiova.

(Matei Călinescu, *Copilăria, Arcadia*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *praf, calm, impede*.
2. Explică rolul cratimei în structura: *mi-o amintesc*.
3. Identifică, în textul dat, două elemente ale situației de comunicare.
4. Transcrie, din textul dat, o structură ce conține o imagine artistică.
5. Identifică două trăsături ale textului literar, prezente în fragmentul dat.

B. Redactează o compunere narativă de 100 – 150 de rânduri, în care să continui secvența: *O dată ca niciodată am fost un fir de praf omenesc...*

SUBIECTUL al II - lea

Citește cu atenție textul următor:

[...]Adevărul este că nu se poate defini cu exactitate zona de interes a orei de literatură. Unor programe și metodologii generale, lui se subordonează, evident, elementele de specificitate: strategia profesorului, caracteristicile grupului de elevi etc.

La urma urmei, cititorul (categorie în care sunt incluși atât profesorul, cât și elevul) este acela pentru care „lumea scrierii” există. Numai că în mod diferit. Cititorul – profesor deține toate motivațiile (de natură obiectivă și subiectivă) pentru ca lectura să fie un act benevol. Cititorul-elev se găsește în situația în care – pe o lungă durată a școlii – „acceptă”, este „constrâns”, iar lectura lui este un act impus.

(Cecilia Barbu, *Lectura textului literar din dublă perspectivă: profesor și elev*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc textul citat:
 - tema textului;
 - elementele de specificitate ale orei de literatură;
 - ce fel de act este lectura profesorului.
2. Identifică două elemente care confirmă afirmația: *lectura lui este un act impus*.

Lucru în clasă *Propuneri de activități*

Activitatea numărul 1

Citiți împreună cu elevii, în clasă, textul de mai jos și priviți cu atenție imaginea alăturată, pentru a putea structura, apoi, răspunsuri privind următoarele aspecte:

„În toată dimineață, când ieșeau în curte, copiii se apropiau de salcâmi și, când vedeau întâi muguri și întâiele frunzulițe, chiuiau de bucurie și alergau să spună în casă vesteala cea mare... Lângă gardul deasupra căruia străjuiesc de-a lungul salcâmii este o laviță înnegrită de ploi, de vânturi și de soare, pe care a făcut-o tatăl celor doi copii, bădicul Ionaș, să stea la umbră în căldurile mari, de vară. Petrișor și Ancuța sed aici însă de îndată ce înfloresc cei dintâi ciorchini albi.

Ciorchinii, ca de struguri, cei mai mulți încă verzi, atârnă deși, plecând crengile salcâmilor. Puține albine zboară însă pe la cei înfloriți. Din zi în zi, înfloresc mai mulți struguri albi, și într-o bună dimineață copiii nu se mai aud unul pe altul de zumzetul albinelor. Toate florile erau bătucite de ele, iar printre flori și frunze zburau roiuri. Cântecul lor îi îmbăta pe copii cu dulceață, ca și aroma tare a florilor de salcâm, și ei, de la o vreme, se simțeau amețitii, nu mai priveau în sus, în salcâmi, ci ședeau pe laviță cu mâinile în poală, cu un zâmbet larg pe față.

Salcâmii înalți, cu toate crengile plecate de greutatea florilor, păreau niște candelabre uriașe cu atâtea lumini câți struguri albi aveau, și în ei se țesea zborul și zumzetul necurmat al muștelor de aur, ca un imn de slavă al unor ființe aeriene, nevăzute. Mireasma florilor albe părea a unei tămâi nespus de fină, care nu mai încăpea în coroana salcâmilor, ci se varsă și umple lumea întreagă...”

(Ion Agârbiceanu, *Salcâmi în floare*)

- 1.** Numirea anotimpului în care e surprinsă natura, aşa cum rezultă din fragment:

d. Imaginează-ți că joci rolul fantomei și povestești această întâmplare unei alte fantome.

.....

.....

.....

.....

e. Schimbă rolul și povestește întâmplarea din perspectiva lui Scrooge.

.....

.....

.....

f. Explică rolul semnelor de punctuație din prima replică a duhului.

.....

.....

.....

g. Descrie-i colegului tău de bancă o seară de Crăciun, valorificând și sugestiile imaginii alăturate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

h. Citește poezia lui George Țărnea, *Primenește-ți gazdă casa*, și formulează, într-o frază, mesajul acesteia:

„Primenește-ți gazdă casa,
umple vadra, pune masa,
fă potecă prin grădină
și-n pridvor ține lumină,
că venim de multișor,
drumul nu ne-a fost ușor,
tot prin viscol, tot prin gloată,
ziua toată, noaptea toată,
gerul iernii ne-a pătruns

dar de-ajuns tot am ajuns,
să-ți cântăm, să-ți colindăm,
vestea Nașterii să-ți dăm
să te bucuri, să te-nchini,
de belșug pentru grădini,
de mioare prin ponoare,
de credință și de soare,
de noroc la iarmaroc,
de copii pe lângă foc.”

.....

.....

.....

.....

.....

II. Lectura

Ghicitoare:

*Are foi și nu e pom,
Îți vorbește și nu-i om,
Dă exemple, sfaturi multe
Celor ce vor să le-asculte!*

A învăța să citești este ca și când ai aprinde un foc. Fiecare silabă e o scânteie.

(Victor Hugo)

Dacă nu-ți place să citești, înseamnă că n-ai găsit cartea potrivită.

(J. K. Rowling)

Repere metodologice - În atenția profesorului!

Competența specifică de receptare a textului scris de diverse tipuri poate fi asociată celui de-al doilea domeniu de conținut din programa școlară, vizând lectura. Capitolul II asociază reperele programei școlare unor activități și exerciții, care pot fi integrate de fiecare profesor în propria strategie didactică.

Competența specifică 2 - Receptarea textului scris de diverse tipuri

2.1. Corelarea informațiilor explicate și implicate din texte continue, discontinue și multimodale

- solicitarea unor informații clare și detaliate pentru rezolvarea unor sarcini;
- identificarea emoțiilor, a sentimentelor și a atitudinilor exprimate într-un text literar și/sau nonliterar;

2.2. Identificarea ideilor principale și secundare prin punerea în relație a diverselor părți ale textului

- alcătuirea planului dezvoltat de idei prin detalierea elementelor specifice textului abordat;
- utilizarea unor mesaje sau a unor enunțuri care să exprime opinia personală privitoare la text;
- organizarea ideilor într-un conspect pe baza unui text nonliterar din diverse surse informaționale;
- descrierea unui personaj, prin utilizarea categoriilor semantice și gramaticale învățate.

2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte de diverse tipuri

- relatarea unor întâmplări personale, cu inserarea unor fragmente descriptive sau povestirea subiectului unei opere epice ținând seama de momentele subiectului/etapele acțiunii;
- realizarea planului sinoptic (harta textului) al unui text literar prin identificarea elementelor de bază din cadrul textului;
- formularea unor ipoteze, supozitii privind coordonata spațio-temporală a unei acțiuni;

III. Redactarea

„Am învățat să nu golesc niciodată fântâna care-mi alimentează scrisul, că trebuie să mă opresc de fiecare dată când mai rămâne ceva, undeva, în adâncul ei; să las izvoarele să-l umple din nou pe timpul nopții.”

(Ernest Hemingway)

„Așa cum sunt trebuie să fiu căutat în ceea ce scriu, căci ceea ce scriu este rezultatul exact și chibzuit a ceea ce gândesc și văd.”

(Antoine de Saint-Exupéry)

Repere metodologice - În atenția profesorului!

Competența specifică de scriere a textului de diverse tipuri poate fi asociată celui de-al treilea domeniu de conținut din programa școlară, vizând redactarea. Capitolul III asociază reperele programei școlare unor activități și exerciții, care pot fi integrate de fiecare profesor în propria strategie didactică.

Competența specifică 3 - Redactarea textului scris de diverse tipuri

3.1. Redactarea unui rezumat, a unui text, pe un subiect la alegere, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate

- exerciții de transformare/rescriere a unor texte după criterii date;
- exerciții de transformare/rescriere a unor texte după criterii date;
- scrierea unui text cu început/cu sfârșit dat, integrând secvențe narrative în texte dialogate sau secvențe descriptive în texte narrative;
- elaborarea unei pagini de jurnal prin respectarea convențiilor acestui tip de discurs;

3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text complex, cu integrarea unor tabele

- exerciții de asociere a unor texte cu o serie de diagrame, tabele, grafice date etc.;
- exerciții de transpunere a unui text într-o diagramă, într-un grafic sau într-un tabel;
- redactarea unui text pe baza informațiilor oferite de grafice, tabele, diagrame;
- scrierea, în echipă sau individual, a unor narări (tip fantasy, de exemplu), plecând de la cuvinte/personaje date, completând un organizator grafic specific narării;
- exerciții de scriere a unui articol de revistă cu asamblarea unor grafice, tabele, diagrame.

3.3. Adecurarea textului scris la situația și scopul de comunicare

- exerciții de concepere/realizare a unui text pe o temă dată;
- exerciții de adecurare a mesajului la situația și scopul de comunicare, prin selectarea unor cuvinte;

Exerciții de fixare a noilor conținuturi și de exersare a competențelor dobândite Lucru pentru acasă

În atenția elevilor și a părinților!

Dacă vrei să fixezi mai bine ceea ce ai învățat, poți lucra acasă următoarele exerciții simple:

1. Redactează, într-o formă îngrijită, textul unui e-mail prin care îți anunți profesorul că nu vei participa la activitatea următoare a cercului de istorie, deoarece eşti bolnav.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Imaginează-ți că fratele tău mai mic, din clasa a V-a, are dificultăți în înțelegerea unei lecții la biologie. Ajută-l să învețe atrăgându-i atenția, sub formă de întrebări, asupra aspectelor importante, după modelul dat:

- a. Care este semnificația termenilor?

.....
.....
.....
.....
.....

- b. Care este tema lecției?

.....
.....
.....
.....
.....

- c. Care este termenul cheie al acesteia?

.....
.....

- d.

.....
.....
.....
.....
.....

- e.

.....
.....
.....
.....
.....

Test sumativ 4

Citește cu atenție textul următor, privește imaginea și rezolvă sarcinile de lucru formulate:

La mijlocul celei de-a 8-a luni din Calendarul Chinez are loc Festivalul Lunii - sau Festivalul „din mijlocul toamnei” - cel mai important după Festivalul Primăverii: în această perioadă, Luna Plină e în apogeul strălucirii de peste an și se celebrează recolta, perioada de sărbătorire fiind și un prilej de reunire a familiei. În mod tradițional, acum se oferă băuturi alcoolice, fructe și gustări în aer liber, ca formă de mulțumire pentru recoltă, dar și pentru atragerea protecției Zeului Lunii, pentru a aduce noroc. Festivalul din mijlocul toamnei trebuie celebrat în mod obligatoriu prin prepararea și oferirea de „Yuebing”: „Prăjitura Lunii”. Chinezii cred că Zeul Lunii este un peștior extrem de convingător; în unele zone ale Chinei, acela umblă mascat ajutând tinerii să își găsească partenerii.

(„Festivalul Lunii”, <http://www.calendarintercultural.ro>)

I. FII ATENT LA TEXT!

1. (10p.) Prezintă, pe baza fragmentului dat, două trăsături ale textului nonliterar.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. (10p.) Precizează, într-un enunț, ce cred chinezii despre Zeul Lunii.

.....
.....

II. FII EXACT!

3. (20p.) Scrie valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în text: *Festivalul Lunii, e, acum, extrem de convingător*.

.....
.....
.....
.....
.....

4. (10p.) Transcrie, din textul dat, două pronume reflexive în cazuri diferite, pe care le vei preciza.

.....
.....

5. (10p.) Scrie două propoziții în care substantivul *peștior*, din ultima frază a textului dat, să îndeplinească funcțiile sintactice de complement direct și de complement indirect.

.....
.....

Rezolvări teste sumative

Rezolvare test sumativ 1:

1. De exemplu: poetul interviewat, apelând la o figură de stil – „fiecare cuvânt îi creează o portiță spre imagini, spre alte lumi” - subliniază importanța lecturii pentru dezvoltarea imaginației copiilor etc.: 10p/8p/5p./2p.
2. De exemplu: este structurat ca o succesiune de întrebări și răspunsuri; are scop informativ și explicativ; tratează teme din actualitate; este publicat în mass-media etc.
3. *copilăriei* – genitiv, atribut substantival; *pe poetul* – acuzativ, complement direct; *o exersare* – nominativ, nume predicativ; *copiilor* – dativ, complement indirect;
4. De exemplu: Fermierii au început lucrările la vie.; Multă lume a venit la petrecere.
5. De exemplu: *sunt excluse* – predicat nominal; *se ocupă* – predicat verbal;
6. De exemplu: Imaginația este rodul sufletului de copil.
7. – relatarea unei întâmplări desfășurate în redacția unui ziar/a unei reviste (cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 5p/fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2p);
 - precizarea fiecăruiu dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal – 5p.;
 - respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.) – 8p/respectarea parțială a normelor de redactare – 4p;
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 2p;

Rezolvare test sumativ 2:

1. De exemplu: sunt exprimate în mod subiectiv emoții omenești; este structurat ca un monolog cu elemente de descriere artistică; sunt valorificate diferite figuri de stil în construirea mesajului poetic etc.
2. De exemplu: *gură* – cuvânt cu sens propriu de bază; *joc* - cuvânt cu sens propriu secundar;
3. De exemplu: *mă (stiu)* – pronume reflexive, caz acuzativ; *mi (-a fost drag)* – pronume personal, caz dativ;
4. De exemplu: *încremenite* – nemîscătate, mișcătoare; *semeția* – mândria, modestia;
5. De exemplu: *oa* – diftong; *i-e* – hiat;
6. De exemplu: *cerul străveziu* – epitet; *Joc de trăsnete rotunde,/Surgerea cocorilor,/Pacea înălțimilor,/Semeția pinilor* – enumerare;
7. – respectarea convențiilor specifice unei scrisori (respectarea integrală – 5p/fără respectarea integrală a convențiilor specifice unei scrisori – 2p);
 - prezentarea în mod convingător a impresiilor/a sentimentelor față de acel loc - 5p./3p;
 - respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.) – 8p/respectarea parțială a normelor de redactare – 4p;
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 2p;

Rezolvare test sumativ 3:

1. De exemplu: *de cu seară, în zori de zi* – reper de timp; *pe sub copaci, curțile boierești* – reper de spațiu;
 2. Momentul din an sărbătorit în textul dat este 1 mai.
 3. *pe atuncea* – adverb de timp, complement circumstanțial de timp; *deopotrivă* – adverb de mod, complement circumstanțial de mod;
 4. *oa* – diftong; *eau* – trifong;
 5. 3 propoziții
 6. De exemplu: *dulceti, cafea, tacâmuri, pelin, merinde, vutci* etc.
- Dulcețile îi reproșează în lacrimi cafelei că este preferată pe nedrept de oameni.
7. – relatarea unei amintiri legate de o zi petrecută în natură (cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 5p/fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2p);
 - precizarea fiecăruiu dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal – 5p.;
 - respectarea normele de redactare (ortografie, punctuație, exprimare, lizibilitate etc.) – 8p/respectarea parțială a normelor de redactare – 4p;
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 2p;

Rezolvare test sumativ 4:

1. De exemplu: are scop informativ; se distinge prin claritate, cuvintele fiind folosite, în general, cu sens propriu; informațiile sunt susținute printr-o imagine; oferă date verificabile din realitate, referitoare la Festivalul Lunii din China etc.
2. Chinezii cred că Zeul Lunii este un peștior extrem de convingător.
3. *Festivalul Lunii* – substantiv propriu compus, subiect; *e* – verb predicativ, predicat verbal; *acum* – adverb de timp, complement circumstanțial de timp; *extrem de convingător* – adjecțiv propriu-zis, atribut adjecțival;
4. De exemplu: *se oferă* – cazul acuzativ; *să își găsească* – cazul dativ;